

2012-04-03 12:38 CEST

Tusentals familjer har drabbats av mögelskandalen

Nyligen riktades ljuset mot en av de största byggsandalerna i svensk historia, de enstegstätade fasaderna, eller kort och gott mögelfasaderna i folkmun. Men historien slutar inte där. Efter att problemen avslöjats försöker byggbranschen och försäkringsbolagen vältra över ansvaret och kostnaderna för reparationer på de enskilda husägarna.

De enstegstätade putsade riskfasaderna är en väggkonstruktion med puts på bakomliggande träregelvägg med fuktkänsliga väggmaterial, som finns i hela landet.

Det skulle kunna vara ett boende som passar en barnfamilj bra, med ont om tid och pengar. Fasaden är något billigare att uppföra än andra typer. Den sägs dessutom vara i princip underhållsfri.

Men verkligheten har blivit något helt annat. Enstegstätade fasader saknar luftspalt, som kan leda bort regn och fukt. Det gör fasaderna mycket känsliga för fukt, om fogar inte håller tätt eller sprickor uppstår i putsen. Eftersom det räcker med relativt liten åverkan på husväggen för att fasaden ska få en spricka bedömer vi att det egentligen bara är en tidsfråga innan problemen uppstår.

Totalt har uppemot 22 000 småhus uppförts med den här fasadtypen i Sverige. Hur många av dessa som uppvisat fel finns det nu ingen säker siffra för, men troligen har minst hälften av de uppförda småhusen problem med fukt och mögel.

Hittills har många fall av fuktskador som en följd av enstegstätade fasader upptäckts i Skåne och på Västkusten, vilket sannolikt beror på förhållandevis

mycket slagregn i kraftiga vindar. Men det är bara en tidsfråga innan andra delar av landet med förhållandevis lugnare väderförhållanden kommer att drabbas.

Tyvärr är det svårt att upptäcka fukt- och mögelskador som finns inne i husets konstruktion, exempelvis väggarna. Det kan göra att man kan bo länge i ett sjukt hus utan att upptäcka mögelskadan. Enligt professorn i barnallergi Magnus Wickman, ökar risken för att drabbas av astma under första levnadsåret med 40 procent och med 50-60 procent för att drabbas av allergisnuva upp till skolåldern. Ju längre tid man bor i hus med fukt- och mögelskador desto större är risken för att utveckla astma, allergier eller annan överkänslighet.

Fukt- och mögelskador bör därför åtgärdas så snart som möjligt, men i dagsläget vill ingen ta ansvar för det inträffade. Och det kan vara svårt att sälja och flytta från ett skadat hus som inte åtgärdats vilket gör att en familj kan tvingas bo kvar trots att man blir sjuk, ifall man inte har råd att åtgärda problemen på egen bekostnad eller kan få rätt i en rättsprocess.

Vi har i dag dessvärre en lagstiftning och ett regelverk som främjar att husbyggandet får vara en experimentverkstad på småhusägarnas bekostnad. Det här bäddar för sjuka hus och något måste göras åt det.

Vi anser att följande tre åtgärder skulle vara ett sätt för staten, bygg- och försäkringsbranschen att ta ansvar för det inträffade:

1. Reformera byggfelsförsäkringen så att den till skillnad från idag även täcker utvecklingsfel, dvs situationer där byggbolagen tror sig använda en fungerande byggteknik, men där tekniken senare visar sig orsaka problem.
2. Inför ROT-avdrag på upp till 500 000 kronor för dem som byggt ett hus med enstegstätad fasad.
3. Initera ett samarbete mellan byggbransch, försäkringsbransch och stat om en byggfelsfond med vilken konsumenterna som drabbats av byggutvecklingsfel kan göra upp i godo hellre än utdragna domstolsförhandlingar.

Dessa förslag har även framförts skriftligen till regeringen. Nu väntar vi och tusentals småhusägare med oss på svar, bostadsminister Stefan Attefall!

Ulf Stenberg, chefsjurist, Villaägarnas Riksförbund
Ingalill Björn, ordförande, Astma- och Allergiförbundet

Astma- och Allergiförbundet vill öka kunskapen hos andra om hur det är att ha ett osynligt handikapp som astma, allergi och annan överkänslighet. Vi vill därigenom bidra till att attityderna förändras hos omgivningen. Planerare, beslutsfattare och producenter måste ta ett större ansvar för den ökande utvecklingen av allergier. Vi har föreningar runt om i hela landet.

Kontaktpersoner

Elin Sundin

Presskontakt

Pressekreterare

elin.sundin@astmaoallergiforbundet.se

0704741180

Helena Färnsten

Presskontakt

Kommunikations- och marknadschef

Opinionsbildning

helena.farnsten@astmaoallergiforbundet.se

070-345 56 51